

บทที่ 1

บทนำ

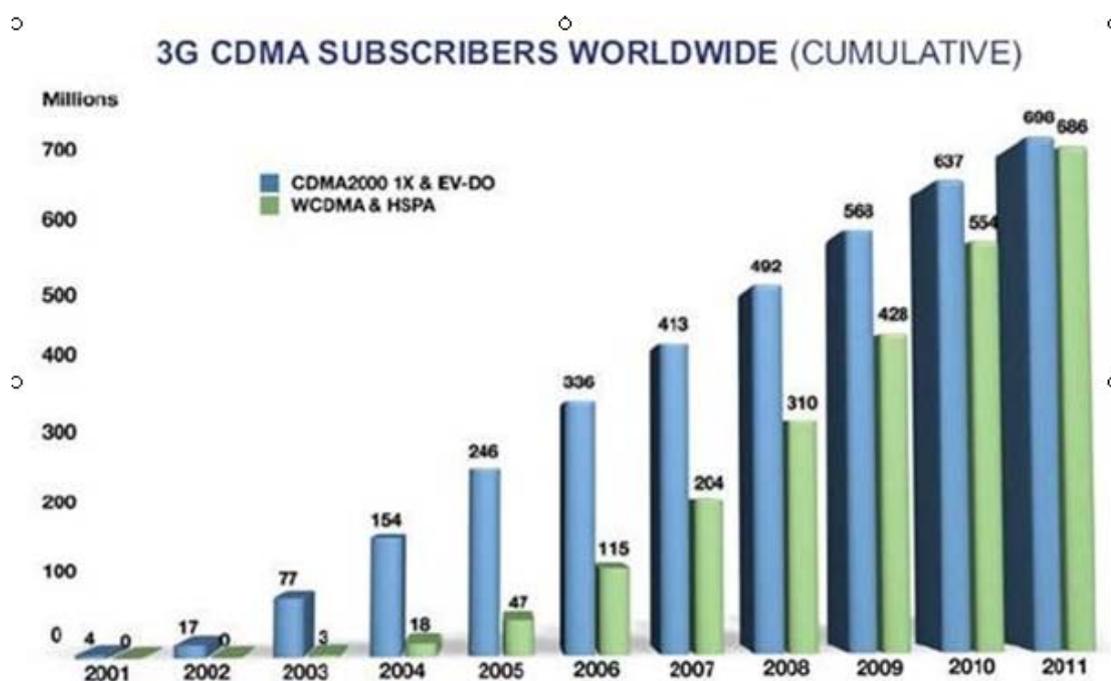
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันธุรกิจสื่อสารโทรคมนาคมไร้สายมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยโทรศัพท์เคลื่อนที่ กลายเป็นอุปกรณ์สำคัญในการติดต่อสื่อสารที่หลายคนจำเป็นต้องมีไว้ครอบครอง ทั้งเพื่อการติดต่อสื่อสาร เพื่อความบันเทิง และเพื่อทำธุรกรรมต่างๆ บนระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยในปัจจุบันยุคของระบบสื่อสารไร้สายได้พัฒนาเข้าสู่ยุคของ 3 G หรือ Third Generation ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่พัฒนาต่อเนื่องจากยุคที่ 2 และ 2.5 ซึ่งเป็นยุคที่มีการให้บริการระบบเสียง (Voice) และการส่งข้อมูล (Data) ในขั้นต้น ซึ่งยังมีข้อจำกัดอยู่มาก การพัฒนาของ 3G จึงทำให้เกิดการให้บริการมัลติมีเดีย (Multimedia) และ ส่งผ่านข้อมูลในระบบไร้สายด้วยความเร็วที่สูงขึ้น (ไพร์ตัน ยัมวิสัย , 2548)

1.1.1 สถานการณ์ของเทคโนโลยีโทรศัพท์เคลื่อนที่ 3G ในปัจจุบัน

ภาพรวมของตลาด เทคโนโลยี 3G ในโลก จำนวนผู้ใช้ เทคโนโลยีโทรศัพท์เคลื่อนที่ 3G ในปัจจุบัน (มกราคม 2009) มีจำนวนทั้งสิ้น 846 ล้านราย แบ่งออกเป็น ผู้ใช้ ระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ 3G ในมาตรฐาน W-CDMA ของฝั่งยุโรป 346 ล้านราย และผู้ใช้ ระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ 3G ในมาตรฐาน CDMA2000 1x และ EV-DO ของฝั่งเกาหลีและญี่ปุ่นอีกประมาณ 500 ล้านราย

ภาพที่ 1.1
จำนวนผู้ใช้ระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ 3G ในตลาดโลก

Source : Average of ABI (Jan 2008), Wireless Intelligence (Jan 2008) and iGR (Mar 2007) subscriber forecasts.

สถานการณ์ในแง่ของรายได้ ปัจจุบัน มีผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายใหญ่ๆ ของโลก เช่น Vodafone, T-Mobile, Orange, NTT Docomo และ Verizon Wireless ที่ได้เปิดให้บริการระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ 3G แล้ว สามารถทำรายได้รวมกันทั้งหมดจากบริการสื่อสารข้อมูลไร้สาย (Data Services) คิดเป็นประมาณ 20 % ของรายได้จากบริการทั้งหมด โดย NTT Docomo ผู้ให้บริการโทรศัพท์มือถือ รายใหญ่ที่สุดของญี่ปุ่น ยังคงครองตำแหน่งผู้นำตลาดต่อเนื่อง จากจำนวนรายได้ประมาณ 11,000 ล้านดอลลาร์ใน 9 เดือนแรกของปี 2008 และ การเติบโตของรายได้จากบริการสื่อสารข้อมูลไร้สายของผู้ให้บริการรายใหญ่สุด 10 บริษัท ได้เพิ่มขึ้น 10.3% จากปี 2007 ด้านการเติบโตของตลาด พบว่าตลาดสหรัฐอเมริกา มีอัตราเติบโตของรายได้สูงสุดในโลก โดยเพิ่มขึ้น 18% จากปลายปี 2007 ตามด้วยจีนและญี่ปุ่นที่ 9% และ 7% ตามลำดับ ซึ่งทั้งสามประเทศดังกล่าวมีรายได้ตลาดรวมกันเกือบ 50% ของทั่วโลก

สถานการณ์ในแง่จำนวนผู้ใช้ จากรายงานของ comScore บริษัทวิจัยด้านอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์มือถือ พบว่า ประเทศในยุโรป มีสัดส่วนคนใช้ระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ 3G อยู่ที่ 28.3 % ของจำนวนผู้ใช้มือถือทั้งหมด (63.4 ล้านคน) ซึ่งแยกตามประเทศ ได้ดังนี้

- อิตาลี อัตราผู้ใช้ 3G อยู่ที่ 38.3 % (18 ล้านคน),
- สเปน อัตราผู้ใช้ 3G อยู่ที่ 37.2%(12 ล้านคน),
- สหราชอาณาจักร อัตราผู้ใช้ 3G อยู่ที่ 27.6 %(12 ล้านคน),
- เยอรมันนี อัตราผู้ใช้ 3G อยู่ที่ 23.9%(11 ล้านคน) และ
- ฝรั่งเศส อัตราผู้ใช้ 3G อยู่ที่ 17.1% (8 ล้านคน)

ในขณะที่สหรัฐอเมริกาใช้อัตราผู้ใช้ 3G อยู่ที่ 28.4% และจำนวนผู้ใช้ระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ 3G ในอเมริกาเพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึง 80% มาอยู่ที่ 64 ล้านคน ทำให้ออกจากรายได้ที่เติบโตสูงที่สุดในโลกแล้ว สหรัฐฯยังเป็นตลาดที่เติบโตมากที่สุดในโลกในแง่ของจำนวนผู้ใช้งาน

ที่มา : “ทิศทางธุรกิจ 3G เส้นทางเทคโนโลยี 2009”, วรวิสุทธิ ภิทยโยธายาง , สรวิศ ประดิษฐ์บาทุกา ,อรนุช เลิศสุวรรณกิจ , Competitiveness Review น.3 (พ.ค.-ก.ค.52).

1.1.2 สถานการณ์ของเทคโนโลยี 3G ในประเทศไทย

สถานการณ์ ณ ปัจจุบัน ยังไม่มีการเปิดให้บริการระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ 3G อย่างเป็นทางการ (Commercial Launch) เนื่องจากติดปัญหาทางด้านกฎระเบียบบางอย่าง ถึงแม้จะมีการเปิดให้บริการแบบทดสอบ (Trial) ณ บางจุด ก็ตาม แต่ในแง่ของเทคโนโลยี ผู้ให้บริการมือถือรายใหญ่ทั้ง เอไอเอส ดีแทคและทรูมูฟต่างเลือกใช้ เทคโนโลยี HSPA (High Speed Packet Access)

ซึ่งอยู่บนมาตรฐาน W-CDMA จากฝั่งยุโรป มาใช้ในการให้บริการ ระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ 3G ของตนเนื่องจากสามารถทำการปรับปรุงจากโครงข่าย GSM เดิมที่มีอยู่แล้ว ให้รองรับการใช้งานข้อมูลความเร็วสูงกว่าในปัจจุบันได้ โดยพื้นที่ให้บริการระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ 3G ในระยะแรกจะเป็น พื้นที่ในกรุงเทพฯ มหานคร และ หัวเมืองใหญ่ๆ ที่มีอัตราการเติบโตด้านการใช้บริการข้อมูล อยู่ในเกณฑ์ที่สูง เช่น เชียงใหม่ ชลบุรี ภูเก็ต เป็นต้น

ตารางที่ 1.1

แสดงสถานภาพผู้ให้บริการเทคโนโลยี 3G

สถานภาพผู้ให้บริการเทคโนโลยี 3G					
บริษัท	พื้นที่บริการ	คลื่นความถี่	ประเภทบริการ	สถานภาพบริการ	แผนการลงทุน
AIS	- เชียงใหม่ - ชลบุรี - กรุงเทพฯ (เซ็นทรัลเวิลด์, สยามพารากอน)	900 MHz	- Video Call - Movies - Music Video - Mobile Internet Broadband - Home Internet Broadband	ทดลอง	ติดตั้งระบบ เครือข่ายให้ครบ 500 สถานี
True Move	กรุงเทพฯ (ย่านสี ลม, เพลินจิต, อาคารสำนักงาน ใหญ่ถนน รัชดาภิเษก)	870.2 -884 MHz และ 834.2-839 MHz	- Content ที่ พัฒนาขึ้นเอง อาทิ เพลง กีฬา หุ่น	ทดลอง	ติดตั้งระบบ เครือข่าย 600 จุด ใช้เงิน 1,000 ล้าน บาท
Dtac	กรุงเทพฯ (ย่าน สยามแสควร์, อาคารชัย ถ. วิภาวดีรังสิต)	850 MHz	- Mobile Internet Broadband	ทดลอง	ใช้เงินลงทุนในการ ทดสอบระบบ 100 ล้านบาท

ที่มา : “ยุทธศาสตร์การตลาด 3G”, นิตยสารผู้จัดการ 360 องศา ฉบับประจำเดือน มิถุนายน 2552 , สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2552, จาก<http://www.gotomanager.com/news/chart.aspx?id=78028>

ด้วยแนวโน้มด้านการเติบโตของเทคโนโลยี 3G ในตลาดโลกที่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับประเทศไทยในการพัฒนาเทคโนโลยีโทรศัพท์เคลื่อนที่ไปสู่ระบบ 3G ดังนั้นผู้วิจัย จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาเรื่องการยอมรับเทคโนโลยี 3G ในประเทศไทย จึงได้ทำการศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลให้เกิดการยอมรับเทคโนโลยี 3G โดยมุ่งไปที่กลุ่มเป้าหมายที่เป็นประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ที่อยู่ในระหว่างการเปิดให้

ทดลองใช้บริการเทคโนโลยี 3G เพื่อประโยชน์สำหรับธุรกิจสื่อสารโทรคมนาคมไร้สาย และอุตสาหกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาตลาดของเทคโนโลยี 3G ให้เติบโตต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยี 3 G ของผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในเขตกรุงเทพมหานคร

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยในการยอมรับเทคโนโลยี 3G ของผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่ง ณ เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2551 มีทั้งสิ้นจำนวน 5,710,883 คน (ข้อมูลจากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย) โดยกลุ่มตัวอย่างจะทำการเลือกจากประชากรกลุ่มดังกล่าวที่มีการใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่ในเครือข่ายต่างๆ
3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ปัจจัยภายนอกที่คาดว่าจะส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยี เช่น การรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน , การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับ,ทัศนคติที่มีต่อการใช้เทคโนโลยี 3G, อิทธิพลทางสังคม, ความเชื่อมั่นในเทคโนโลยี 3G, ความชอบเทคโนโลยีใหม่ๆ ส่วนบุคคล , สิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้งาน เป็นต้น
 - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่เจตนาที่จะใช้เทคโนโลยี 3G

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดการยอมรับเทคโนโลยี 3G ของผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่
ในเขต กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในการกำหนดนโยบาย การ
วางแผนการตลาด การประชาสัมพันธ์ การวิจัยและพัฒนาคุณภาพการบริการ ให้ตอบสนองได้ตรง
ตามความต้องการของผู้บริโภค
3. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงให้เกิดการยอมรับเทคโนโลยีด้านการ
สื่อสารไร้สายด้านอื่นที่เกี่ยวข้องต่อไปในอนาคต